

[Første næstformand]

Waldorff: spm. nr. 323
 Langsted: spm. nr. 324
 Tyroll: spm. nr. 326
 Fuglsang: spm. nr. 331
 Karlskov Jensen: spm. nr. 333
 Tove Lindbo Larsen: spm. nr. 334
 Børge Møller: spm. nr. 335
 Tove Jørgensen: spm. nr. 339
 Arentoft: spm. nr. 344

Til finansministeren (3/1 78) af:

Maisted (FP):

»Vil ministeren oplyse, om der findes kendte økonometriske modeller, der kan give oplysninger om samfundsøkonomiske bevægelser, f. eks. påvirkning af renteniveauet, arbejdsløsheden, erhvervsinvesteringer etc. ud fra følgende bevægelser: provenutab ved forhøjelse af personfradrag m. m., ca. 25 milliarder kroner, forbedring af statens budgetbalance, ca. 8 milliarder kroner, som følge af offentlige besparelser på ca. 33 milliarder, ingen optagelser af indenlandske statslån og ophævelse af udlånsloftet?«
 (Spm. nr. 293).

Begrundelse.

I den førte argumentation for at arbejde med store underskud på de offentlige budgetter mangler en konsekvensberegning af optagelser af store indenlandske statslån og opretholdelse af låneloftet.

Besvarelse (16/1 78):

Finansministeren (Heinesen):

1. På nuværende tidspunkt findes der i Danmark tre økonometriske modeller, som i varierende omfang anvendes som hjælperedskab i forbindelse med økonomisk rådgivning.

I det økonomiske råd anvendes modellen SMEC III, og i Nationalbanken findes en økonometrisk model over de finansielle markeder.

Danmarks Statistik vedligeholder og videreudvikler i samarbejde med Københavns universitet modellen ADAM. Denne model anvendes først og fremmest af det økonomiske sekretariat og af finansministeriet, budgetdepartementet.

Selv om SMEC III og ADAM på flere områder er forskellige, er der dog det fælles træk, at modellerne overvejende omhandler realøkonomiske forhold og ikke er i stand til at forklare, hvad der sker med renteniveauet, pengemængden etc. som følge af en ændring i den økonomiske politik.

Omvendt er den finansielle model, der arbejdes med i Nationalbanken, opbygget med henblik på at beskrive, hvordan ændringer i den økonomiske politik påvirker renteniveau, pengemængde etc., men til gengæld kan denne model ikke beskrive de samtidige ændringer i realøkonomiske størrelser som f. eks. produktion og arbejdsløshed.

2. Det er naturligvis en mangel, at modellerne ikke giver en beskrivelse af dette samspil mellem finansielle markeder og realøkonomiske størrelser. Det kan imidlertid nævnes, at der blandt fagøkonomer her og i udlandet ikke er enighed om, hvordan dette samspil kan indbygges i modellerne, og at der kun eksisterer ganske få modeller i verden, hvor dette samspil er indbygget på en måde, der nyder almindelig anerkendelse. Opbygningen af sådanne modeller kræver en forskningsindsats af et omfang, som der på nuværende tidspunkt ikke er mulighed for i Danmark.

I de situationer, hvor det skønnes, at finansielle sammenhænge er af afgørende betydning, er det muligt uden for modellerne at skønne over den ændring i f. eks. erhvervsinvesteringer, produktion og beskæftigelse, der skyldes ændringer i renteniveauet, og at lægge denne skønnede påvirkning ind i beregningerne, så der tages hensyn hertil ved beregningen af det endelige modelresultat.

Den omtalte begrænsning af modellernes mulighed for at belyse vekselvirkningen mellem finansielle markeder og realøkonomiske størrelser indebærer således, at det ikke er muligt ved hjælp af modellerne at belyse den del af det stillede spørgsmål, som vedrører de realøkonomiske virkninger af en undladelse af at optage indenlandske statslån og en ophævelse af udlånsloftet.

3. Modellerne er heller ikke fuldt egnede til at udføre beregninger vedrørende de øvrige i spørgsmålet nævnte foranstaltninger: hvordan en samtidig lempelse af beskatningen med 25 milliarder kroner og en besparelse på 33 milliarder kroner vil påvirke erhvervsinvesteringer, arbejdsløshed etc. Dette